

Akademik Araştırmalar Dergisi

Yıllardan beri değerli dostum Sayın Ali Bayram bir derviş sabrıyla "Akademik Araştırmalar Dergisi"ni çıkarmaktadır. Aktüel dergiler, olayları gazetelerden daha çok derinleştirdikleri; siyasi, sosyal konularda yorumlar yaptıkları için ilmi dergilere nazaran daha geniş bir kitleye hitap ederler.

Buna rağmen ülkemiz aktüel dergilerin mezarlığıdır. Batı ülkelerinde konferansların büyük bir bölümüne giriş paralıdır, ilgi duyan, iki üç yüz kilometre mesafeden gelir, ücretini öder, konferansı dinler. Bizde ise konferanslara dinleyici bulunmaz; verilen konferans da bir şeye benzemez ya! Ne zaman insanımız ücretini ödeyip konferansa giderse, fikir ve aktüalite dergileri yaşama şansına sahip olabilirler.

"Akademik Araştırmalar Dergisi" gibi yayın organlarının, günümüzde yaşama şansları hiç yok. Fakat ilmi gelişmemizin esasını da bu dergiler teşkil ederler. Ekmek kadar, su kadar bizim için gereklidirler. Baş döndürücü bir hızla gelişmekte olan dünyada yaşamak istiyorsak, her ne pahasına olursa olsun bu dergileri yaşatmalıyız. Teknik, ilmin eşyaya yansımından ibarettir; teknik bize sadece zenginlik vermez, güç de verir. Fatih zamanında ilimde Batı'nın çok üstündeydik. Büyük Hakan'ın on iki bin deveye yüklettiği seyyar top fabrikası ile İşkodra'nın önüne gelmesi, birkaç hafta içinde ağır kuşatma toplarını dökmesi o dönemde insan aklının alacağı bir iş değildi. Gün geldi, biz ilmi kaybettik; Avrupalılar bizi geçti; şimdi ise onların yaptığı olağanüstü işlere bizim aklımız ermiyor. Konunun bir başka dramatik boyutu da şudur; her geçen gün hayat daha hızlı akıyor; Batı ile aramızdaki ilmî fark, bir iki nesil daha açılmaya devam ederse, milletçe başımızı giyotine uzatmaya hazırlanalım.

Önümdeki dergilerde yer alan makaleler birbirinden değerli; hangisini ele alıp "Akademik Araştırmalar Dergisi"nin lüzumundan bahsedebilirim diye düşündüm; fakat bir karara varamadım. Birini tercih etsem, diğerinin hakkını yemiş olurum. Tefeüle başvurdum; karşıma Elif Sanem Güleç Hanımefendi'nin "W.A. Mozart'ın Saraydan Kız Kaçırma Operasında Türk İmgesi" çıktı. Bilindiği üzere on yedinci yüzyılın ortalarıyla, on dokuzuncu yüzyılın ortaları arasında Batı'da Türkler hakkında yüze yakın opera bestelendi. Bunların en ünlüsü "Saraydan Kız Kaçırma"dır. Avusturya Kralı II. Joseph, Osmanlı'ya karşı Rus çaricesi Katerina ile ittifak kurmuştu. Ne acı talihtir ki hiçbir zaman Osmanlı bir tek Avrupa devletiyle karşı karşıya gelmemiştir. Bu dönemde de Rusya ile Osmanlı savaş halinde idi. Rusya'nın büyük prensi Paul, Avusturya'yı ziyaret edeceğinden onuruna sahnelenmek üzere para karşılığı Mozart'tan "Saraydan Kız Kaçırma"yı bestelemesi istenmişti. Hunlardan beri sürüp gelen Türk imajı da zaman zaman Avrupa'da çok değişti. Gün geldi zaferlerle parladı; gün geldi yenilgilerle kötülöklere, komikliklere sebep oldu. Kanuni ve onu takip eden yüzyılın sonuna kadar muzaffer Türkleri Romalıların ardılları gibi görüyorlardı. "Saraydan Kız Kaçırma" bestelendiği zaman yıldızımız sönmeye yüz tutmuştu. Eserde büyük bir sanatkâra pek yakışmayan olaylar ve figürler var. Ama unutmamak gerekir ki, Mozart, ne kadar büyük olsa bile, onun da paraya ihtiyacı bulunuyordu.

NOT: Dostumuz Yurdakul Dağoğlu'nun ağabeyi Alim Dağoğlu'nu ve dürüstlük, çalışkanlık sembolü aziz kardeşim Prof. Dr. Ferruh Müftüoğlu'nu Hakk'ın rahmetine yolcu ettik. Her ikisinin de nur içinde yatmasını niyaz eder, yakınlarına sabırlar dilerim.